

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή
Θαλάσσιας Πολιτικής
και Αλιείας

Μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ)

Προς ένα καλύτερο μέλλον
για τα ιχθυοαποθέματα και
τους αλιείς

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με μια ματιά

- Δράση ενάντια στην υπεραλίευση, με στόχο τη βιώσιμη διαχείριση των ιχθυοαποθεμάτων. ➔
- Διασφάλιση της βιωσιμότητας και της αναπαραγωγής των ιχθυοαποθεμάτων, με γνώμονα τη μακροπρόθεσμη μεγιστοποίηση της αλιευτικής απόδοσης. ➔
- Εφαρμογή πολυετών σχεδίων διαχείρισης που στηρίζονται στην οικοσυστημική προσέγγιση. ➔
- Απλούστευση των κανόνων και αποκέντρωση. ➔ ➔
- Ανάπτυξη συστήματος μεταβιβάσιμων αλιευτικών παραχωρήσεων. ➔
- Θέσπιση μέτρων που ευνοούν την αλιεία μικρής κλίμακας. ➔
- Απαγόρευση των απορρίψεων ανεπιθύμητων αλιευμάτων. ➔
- Θέσπιση νέων προτύπων εμπορίας και καλύτερης σήμανσης. ➔
- Βελτίωση του πλαισίου για την υδατοκαλλιέργεια. ➔
- Χρηματοδοτήσεις για τη στήριξη των στόχων της βιώσιμης αλιείας. ➔
- Εξασφάλιση καλύτερων πληροφοριακών δεδομένων και στοιχείων για την κατάσταση των θαλάσσιων πόρων. ➔
- Προώθηση των αρχών και των σκοπών της ΚΑΛΠ σε διεθνές επίπεδο. ➔

Η πρόκληση

Η ευρωπαϊκή αλιευτική πολιτική χρήζει επείγοντως μεταρρύθμισης. Ο αλιευτικός στόλος της Ευρώπης αλιεύει πολύ μεγάλες ποσότητες ιχθύων, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο την ασφάλη αναπαραγωγή τους, με αποτέλεσμα να εξαντλούνται τα επιμέρους ιχθυοαποθέματα και να απειλείται το θαλάσσιο οικοσύστημα. Ήδη τα δύο τρίτα των αποθεμάτων του Βόρειου Ατλαντικού υπεραλιεύονται, με αποτέλεσμα μικρότερη αλιευτική σοδειά και αβεβαιότητα για το μέλλον του αλιευτικού κλάδου. Είναι πια καιρός να καταστεί η αλιεία βιώσιμη, περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά.

Στόχοι της μεταρρύθμισης

Η νέα Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΛΠ) στοχεύει στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας των ιχθυοαποθεμάτων, με απώτερο στόχο την μακροχρόνια σταθερή εξασφάλιση ενός υγιεινού πόρου διατροφής για τους πολίτες της ΕΕ. Επιδιώκει επίσης την διασφάλιση της ευημερίας του αλιευτικού κλάδου, την απεξάρτηση από τις επιδοτήσεις και την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ευκαιριών ανάπτυξης στις παράκτιες περιοχές. Ταυτόχρονα, στοχεύει στην υψηλότερη υπευθυνότητα του κλάδου, με γνώμονα την καλύτερη διαχείριση των θαλασσών.

Εφαρμογή πολυετών σχεδίων διαχείρισης που στηρίζονται στην οικοσυστημική προσέγγιση

Η αποτελεσματικότερη προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εκ νέου ανάπτυξη μιας ευημερούσας και υγιούς αλιευτικής οικονομίας. Η αλιεία στην ΕΕ θα διεξάγεται στην βάση πολυετών σχεδίων και θα στηρίζεται στην οικοσυστημική και στην προληπτική προσέγγιση. Η αξιοπιστία των επιστημονικών στοιχείων για την κατάσταση των αποθεμάτων θα βελτιωθεί, ενώ ο αλιευτικός κλάδος θα αποκτήσει καλύτερη και σταθερότερη βάση για μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και επενδύσεις, γεγονός που θα συμβάλει στη διαφύλαξη των πόρων και στη μακροπρόθεσμη μεγιστοποίηση της αλιευτικής απόδοσης.

Βελτίωση των επιστημονικών γνώσεων

Η συλλογή αξιόπιστων και καλύτερων πληροφοριακών δεδομένων και στοιχείων για την κατάσταση των θαλάσσιων πόρων είναι καθοριστικής σημασίας για τη λήψη έγκυρων αποφάσεων διαχείρισης, καθώς και για την αποτελεσματική εφαρμογή της αναμορφωμένης ΚΑΛΠ. Τα κράτη μέλη της ΕΕ θα είναι υπεύθυνα για τη συλλογή, διατήρηση και ανταλλαγή επιστημονικών στοιχείων για τα ιχθυοαποθέματα και για τον αντίκτυπο των αλιευτικών δραστηριοτήτων σε κάθε θαλάσσια ζώνη. Προβλέπεται ακόμη η θέσπιση προγραμμάτων εθνικής έρευνας για τον συντονισμό των συναφών δραστηριοτήτων.

Απαγόρευση της απόρριψης ανεπιθύμητων αλιευμάτων

Η νέα ΚΑΛΠ προβλέπει τη σταδιακή κατάργηση της πρακτικής της απόρριψης των ανεπιθύμητων αλιευμάτων από το σκάφος, η οποία εκτιμάται ότι ανέρχεται στο 23 % των συνολικών αλιευμάτων (για ορισμένα αλιεύματα δε το ποσοστό αυτό είναι πολύ μεγαλύτερο!). Οι αλιείς θα είναι πλέον υποχρεωμένοι να εκφορτώνουν στην ξηρά όλα τα είδη ιχθύων που αλιεύουν, συμβάλλοντας έτσι στη συλλογή πιο αξιόπιστων στοιχείων για τα ιχθυοαποθέματα, στη στήριξη της καλύτερης διαχείρισης αλλά και στη βελτίωση της απόδοσης των πόρων. Η συγκεκριμένη ρύθμιση θα λειτουργήσει επίσης ως κίνητρο για την αποφυγή αλίευσης ανεπιθύμητων ειδών ιχθύων μέσω της ανάπτυξης τεχνικών λύσεων για πιο επιλεκτικά αλιευτικά εργαλεία.

Αποκεντρωμένη διακυβέρνηση

Η μεταρρύθμιση αναμένεται να συμβάλει στην αποσαφήνιση των ρόλων και των υποχρεώσεων όλων των φορέων και στην αποκέντρωση της λήψης αποφάσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι νομοθέτες της ΕΕ θα καθορίσουν το γενικό πλαίσιο, τις βασικές αρχές, τους γενικούς στόχους, τους δείκτες επιδόσεων και τα χρονοδιαγράμματα, ενώ τα κράτη μέλη θα αποφασίσουν τα επιμέρους μέτρα εφαρμογής και θα αναπτύξουν συνεργασίες σε περιφερειακό επίπεδο.

Βελτίωση της κερδοφορίας του αλιευτικού κλάδου

Θα εφαρμοστεί σύστημα μεταβιβάσιμων αλιευτικών παραχωρήσεων για πλοία μήκους άνω των 12 μέτρων. Οι παραχωρήσεις, οι οποίες θα διανέμονται πλέον από τα κράτη μέλη, θα παρέχουν στους κατόχους τους το δικαίωμα να έχουν κάθε χρόνο συγκεκριμένο μερίδιο επί των εθνικών αλιευτικών δυνατοτήτων. Οι φορείς εκμετάλλευσης θα μπορούν επίσης να μισθώνουν ή να εμπορεύονται τα μερίδιά τους. Ο αλιευτικός κλάδος θα αποκτήσει με τον τρόπο αυτόν μακροπρόθεσμη προοπτική, περισσότερη ευελιξία και μεγαλύτερη υπευθυνότητα, ενώ ταυτόχρονα θα μειωθεί η υπερχωρητικότητα του αλιευτικού στόλου.

Στήριξη της αλιείας μικρής κλίμακας

Οι παράκτιες κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία χρήζουν ιδιαίτερης στήριξης. Η αναμορφωμένη ΚΑΛΠ επεκτείνει μέχρι το 2022 το δικαίωμα των κρατών μελών να απαγορεύουν την αλιεία σε μία ζώνη 12 ναυτικών μιλίων από την ακτογραμμή. Προβλέπει επίσης την εξαίρεση της αλιείας μικρής κλίμακας από το σύστημα μεταβιβάσιμων αλιευτικών παραχωρήσεων. Το μελλοντικό χρηματοδοτικό μέσο για την αλιεία θα περιλαμβάνει μέτρα που θα ευνοούν την αλιεία μικρής κλίμακας και θα διευκολύνει την προσαρμογή των τοπικών οικονομιών στις αλλαγές.

Ανάπτυξη αειφόρων υδατοκαλλιέργειών

Η βελτίωση του πλαισίου για τις υδατοκαλλιέργειες θα αυξήσει την παραγωγή και την προσφορά θαλάσσιων προϊόντων διατροφής στην ΕΕ, θα μειώσει την εξάρτηση από τα εισαγόμενα αλιεύματα και θα τονώσει την ανάπτυξη στις παράκτιες περιοχές και στους υγροτόπους της υπαίθρου. Τα κράτη μέλη θα συντάξουν εθνικά στρατηγικά σχέδια για την άρση των διοικητικών εμποδίων και τη στήριξη των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών προτύπων που ισχύουν στον κλάδο της ιχθυοκαλλιέργειας. Προβλέπεται ακόμη η σύσταση νέου Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Υδατοκαλλιέργειας το οποίο θα παρέχει συμβουλές σε ζητήματα που απασχολούν τον κλάδο.

Μεγαλύτερος ρόλος για τον αλιευτικό κλάδο

Με την απλούστευση των κανόνων και την αποκέντρωση των αποφάσεων διαχείρισης της αλιευτικής πολιτικής, ο αλιευτικός κλάδος θα αποκτήσει μεγαλύτερο ρόλο. Η τακτική της λήψης περιοριστικών αποφάσεων από πάνω προς τα κάτω θα αντικατασταθεί από την πρακτική της διαχείρισης βάσει των αποτελεσμάτων. Έτσι, ο κλάδος θα μπορεί πλέον να επιλέγει αυτόνομα τους βέλτιστους δυνατούς τρόπους για την επίτευξη των συμφωνημένων αποτελεσμάτων. Αναμένεται δε να ενθαρρυνθεί η πιο ενεργητική συμμετοχή των οργανώσεων παραγωγών στη συλλογική διαχείριση, παρακολούθηση και εποπτεία. Η βελτίωση της εμπορίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ θα συμβάλει στη μείωση των απωλειών πολύτιμων διατροφικών πόρων και θα παρέχει στους παραγωγούς πληροφορίες για την ανταπόκριση της αγοράς.

Βελτίωση της ενημέρωσης των καταναλωτών

Τα νέα πρότυπα εμπορίας στους τομείς της σήμανσης, της ποιότητας και της ανιχνευσιμότητας θα συμβάλουν στην παροχή καλύτερων πληροφοριών στους καταναλωτές, βοηθώντας τους έτσι να στηρίξουν την βιώσιμη αλιεία. Ορισμένες πληροφορίες σήμανσης θα είναι υποχρεωτικές, όπως π.χ. η διάκριση μεταξύ προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Άλλες πληροφορίες σήμανσης θα έχουν ενδεχομένως προαιρετικό χαρακτήρα.

Νέο μοντέλο χρηματοδοτήσεων

Η χρηματοδότηση από πόρους της ΕΕ θα χορηγείται για τη στήριξη των στόχων της βιωσιμότητας της νέας ΚΑΛΠ και θα είναι προσανατολισμένη στην περιβαλλοντική διάσταση, στην καινοτομία, την παράκτια ανάπτυξη, την επιστήμη και την έρευνα. Οι επιδοτήσεις προς στον αλιευτικό στόλο που κατευθύνονται στη διατήρηση μη βιώσιμων δομών θα διακοπούν. Δεν θα διατίθενται πλέον δημόσια κονδύλια σε όσους δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες: σε περίπτωση που παραβιάζονται οι αρχές της βιωσιμότητας, προβλέπεται η διακοπή ή η αναστολή της διάθεσης κονδυλίων στα κράτη μέλη, καθώς και η προσωρινή ή μόνιμη απαγόρευση χορήγησης επιδοτήσεων σε φορείς εκμετάλλευσης.

Ανάληψη ευθυνών σε διεθνές επίπεδο

Η ΕΕ σκοπεύει να ενισχύσει ακόμη περισσότερο το ρόλο της ως έντιμου διαμεσολαβητή σε θέματα βιωσιμότητας και διατήρησης των ιχθυοαποθεμάτων και της βιοποικιλότητας του θαλάσσιου περιβάλλοντος στους κόλπους των διεθνών και περιφερειακών οργανώσεων. Σκοπεύει να αναπτύξει ισχυρές συμμαχίες και κοινές δράσεις με βασικούς εταίρους για την καταπολέμηση των παράνομων αλιευτικών δραστηριοτήτων και τη μείωση της υπερχωρητικότητας του αλιευτικού στόλου. Η ΕΕ σκοπεύει επίσης να προωθήσει τη βιωσιμότητα, τις αρχές της καλής και δίκαιης διακυβέρνησης και τις αρχές της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου στο πλαίσιο διμερών αλιευτικών συμφωνιών με χώρες εκτός ΕΕ.

Μάθετε περισσότερα
Για περισσότερες πληροφορίες:
[http://ec.europa.eu/fisheries/
reform/index_el.htm](http://ec.europa.eu/fisheries/reform/index_el.htm)